

GAZETA WARSZAWSKA

WE SRZODĘ DNIA 16. STYCZNIA ROKU 1793.

Z Warszawy dnia 16. Stycznia. W Mennicy tutejszey, bito w Roku zesłym 1792. Pieniędzy ogulem 6,991,743. Złotych y 18. Groszy. To iest: 574,110. Złotych w Złocie czyli 31,895. Dukatów, licząc Dukat po Złotych 18. Tudzież 5,744,562. Złotych y 10. Groszy w Monecie Srebrney. Naofiatek 673,071. Złotych y 8. Groszy w Monecie Miedzianey.

Konfederacya Generalna Obojga Narodów, wydała Uniwersał względem Urządzenia Duchowieństwa w Prowincyach Rzeczypospolitey; który to Uniwersał, znajduje się w Addytamencie przy dzisiejszey naszej Gazecie.

Z Grodna dnia 9. Stycznia. W przeszłym tygodniu JP. Dyżma Boncza Tomaszewski, Sekretarz Generalney Konfeder: Koron: iako Minister przeznaczony do Holandyi, puścił się

inż w drogę. Dnia zaś 6. tego Miesiąca, JP. Mir Woiewodzie Instantski, ieden z Delegowanych do Nayias: Imperatorowey Jeymci Rosyjskiej z Peterzburga powrócił do Grodna.

Z Paryża dnia 17. Grudnia. Widząc Francuzi ociąganie się sprzeczne y wielką niechęć w Obywatelach Belgickich y Niemieckich względem przyjęcia ofiarowaney im y wniesioney przez Francuzów do ich Krain Wolności y Równości, postanowili gwałtem przymuszać ich do przyjęcia fatalnego tego daru przez Dekret Narodowego Zjazdu na Sessyi dnia 16. zapadły następujący:

„ (1) W Kraiach przez Armie Rzpltey osadzonych, Generalowie na miejscu zaraz skasują Podatki, Dzieńginy, Prawa Lenności, Ofobiste Poddanie, Pańszczyzny, y wlystkie w powszechności Przywileia. Ludowi zaś dekla-

rować mają, że przynoszą mu Pokoy, Wsparcie, Braterstwo, Wolność, y Równość. Skaffowanie Szlachty y Uprzywilejowanych Stanów, wyraźnie do Artykułu tego przyłączone. „

„ (2) Generalowie oświadczają razem, iż wszystkie Jurysdykcye y Władze Aktualne, ustatu. Cóż Generalowie zwołają Lud na Zgromadzenia Pierwsiastkowe czyli Pospolite dla ustanowienia Administracyi tymczasowej, y Proklamacyą do niniejszego Dekretu przyłączoną, mają kazać drukować, poprzybić, y w Gromadzie każdej publikować. „

„ (3) Nikt niemoże na Zgromadzeniach Pierwsiastkowych, ani wotować, ani być obierany, jeżeli pierwsey nie wykona Przyśięgi za Wolnością y Równością, y jeżeli nie zrzecze się wprzód na Piśmie Przywilejów y Prerogatyw, któreby mógł posiadać. „

„ (4) Generalowie wezmą pod Opiekę Narodu Francuskiego: Dobra tak ruchome jak y nieruchome, należące do Skarbu, do Xiążąt, do ich Partyzantów, do Funduszków Publicznych, do Towarzystw Świeckich y Duchownych, y nad utrzymaniem tych Obiektów czuwać będą. „

„ (5) Administracya tymczasowa do skutku przywiedzie Prawa, y opędzi miejscowe wydatki. Może ona także nałożyć Kontrybucye, ale pod warunkiem, ażeby te nie były wymierzone przeciwko Klasse ubożego y pracowitego Ludu. „

„ (6) Ziażd Narodowy wyznaczy Kommissarzów, którzyby po Braterku wspólnie z Administracyą tymczasową czynili kroki. „

„ (7) Rada Wykonawcza wyznaczy także Kommissarzów, którzy co dwa tygodnie o swoich operacyach Raport do Rady przysyła. „

„ (8) Funkcye Kommissarzów ustana, jak tylko Administratorowie ustanowią Rząd Wolny y Popularny. „

„ (9) Rzplta Francuska uczyni z Administratorami Obrachowanie zobopólnych wydatków. „

„ (10) Francuski Narod deklaruje, że ze wszystkimi Narodami temi, któreby Wolność y Równość odrzucały, y z Xiążętami swemi, tudzież z uprzywilejowanemi Domami nad sobą panującemi, w zgodzie dalszey zostawać chciały; po Nieprzyjacielstwu postępować będzie. „

„ (11) Francuski Narod deklaruje, że podniesionego Oręża niełoży pierwsey, chyba po ustalonej Wolności w Kraich tych, które przez Francuskie Armie są zajęte; y że tenże Narod z Tyrannami, y z Uprzywilejowanemi Domami Panującemi, nie wda się w ugodę żadną. „

Na teyże Narodowego Ziażd Sessyi, Minister Interesów Zagranicznych doniósł, że Xiąże Bipontski uczynił zażalenia o spustofzenie Lasów iego w Departamencie Niższego Renu. Xiąże ten, y Maxymilian iego Brat (rzekł Rhull) są naywiękși Nieprzyjaciela Francyi; oni to po większey części przyczyną byli do Dekretu na Seymie Niemieckim w Ratyzbonie w Roku 1791. zapadłego. Domagam się więc, ażeby Desportes, Poseł nasz w Bipontcie, ztamtąd był nazad odwołany; ażeby wszystkie Dobra Domu Bipontskiego wzięto na Sekwestr; y ażeby Xiążętom namienionym ani jedney piędzi Kraiu we Francyi nie zostawiono. Na wniesienie Thuriota, Ziażd Narodowy cofnął y odwołał nazad wszystkie zapadłe dawniey te Dekreta, przez które Xiążętom we Francyi Poselszycy mającym Indemnizacyą zaręczano.

Z Westfalii dnia 25. Grudnia. Xiążęta Francuscy Monsieur, y Hrabia Arcezyi, przybyli do Hamm, y ztamtąd pojadą daley do Lippstadt.

Z Geldryi Pruskiej d. 18. Grud: Francuzi, iak dowiadujemy się, nałożyli 200,000. Złotych Holenderskich Kontrybucyi na Geldryę Pruską, oprócz owsa y siana, które ze wszystkich Wiosek prowadzi do Ruremonde. Zabrali oni Panów de Keverearg, Poel, y Adwokata Haas w Zakładzie z sobą. W Crevelt mieli oni nałożyć 500,000. Liwrów Kontrybucyi; tudzież w Meurs, gdzie wprowadzili z sobą Panów Goldbek y Motel, iako Zakładników, takąż samą Summę nałożyli. W Klasztorze Kamp, dla zapewnienia sobie zapłacenia nałożoney Kontrybucyi od 25.000 albo iak drudzy mówią 50.000. Zło: Holenderskich, wzięli z sobą Przeora y drugiego Zakonnika. W Klasztorze Meer, y po innych miejscach, równie drogo musiano płacić Wizytę tych Rabuśiów,

Z *Venlo* dnia 20. *Grudnia*. Właśnie teraz dochodzi nas wiadomość, że *Francuskie* Woyska z tutejszych okolic naodwrot przez *Stralen*, *Heringen*, *Kaldenkirchen* &c: do *Ruremonde* maszerują. Nagły ten a niespodziewany Odwrot, do wiele domysłów przyczynę daje; iedni twierdzą, że dla zbliżenia się *Pruskich* Woysk z *Berlina*, *Magdeburga*, &c: *Francuzi* cofają się; drudzy znowu utrzymują, że te Woyska *Pruskie* nie są jeszcze w tej bliskości, ażeby się *Francuzi* ich zleknać mieli. Inni z większym do prawdy podobieństwem głoszą, że *Francuzi* w tak daleko posuniętych swych wycieczkach niemieli innego zamiaru, tylko wydzieranie *Kontrybucyi*; teraz zaś po dopiętym bez przeszkody Głównym zamierzeniu swoim, ustaje wszelki powód, dla którego by się tam dłużej trzymać mieli.

Od *Nizszego Renu* d. 21. *Grud*: Na dniu 18. z *Akwisgranu* maszerowało 10,000. *Francuzów* ku *Kolonii*, za którymi drugie 10,000. Woyska *Francuskiego* swój *Marz* obróci. *Cesarzki* *Generał Clairfait*, z swoją *Armią* stoi przy *Bergheim*. Tam *Francuzi* musieliby jeszcze wygrać *Potyczkę* iedną, nimby się do samego *Renu* pomykać mogli. Trzeba przyznać wreszcie, iż Woysko *Austryackie*, co tylko może, czyni wszystko dla zyskania czasu, y zatrzymania *Nieprzyjaciela* dopóty, dopóki posiłki *Cesarzkemu* Woysku nie nadciągną. Od *Wczel* 5,000. *Pruskiego* Woyska maszerowało już w górę *Renu*, y przy *Dusseldorf* przeprowili się po części przez *Ren*. Oprócz tego jeszcze 9,000. *Prusaków* złączycie ma z *Korpusem* *Generała Clairfait*. W przyszłym zaś tygodniu, 20,000. *Pruskiego* Woyska przyciągnie do *Westfalii Pruskiej*.

Pogłoska utrzymuje się dotąd, że iedno *Korpus* *Francuzów* w *Marszu*

naudnie się ku *Mastrycht* dla oblężenia tej *Fortecy Holenderskiej*. *Francuscy* *Officerowie* chętnie się, że *Armia* ich na *Wiosnę* w *Posiłkach* otrzyma 140,000. *Zołnierzy*.

Z *Hagi* dnia 25. *Grud*: W *Mastrych* spodziewają się *Oblężenia* od *Francuzów*, ponieważ tam już ogłoszono, ażeby z obcych ci, którzy dla okoliczności terażniejszych nie sądzają się w dostatecznym bezpieczeństwie na owym miejscu, wcześniej ztamtąd wynosili się. *Leodyjczycy* odnawiają teraz dawne swe *Pretensye* do *Miasta* rzezczonego, y pod *Protekcją* *Francuzów* chcą dochodzić umorzzonego *Prawa* swego.

Od *Rzeki Menu* d. 25. *Grudnia*. Na dniu 19. *Generał* *Cuistine* kazał w *Moguncyi* ogłosić *Proklamacya*, gdzie na końcu powiada, że ktokolwiekby się odważył mówić o *poddaniu* *Miasta* *Moguncyi* albo *Kassel*; ten na miejscu zaraz będzie powieszony. *Generał* ten, z częścią swojej *Armii*, stoi jeszcze przed *Kassel*, y dopóki *Szańce* jego w *Kassel* niebędą należycie zakończone, dopóty *stanowiska* swojego nieopusci. Y w *Francuskim* Woysku choroby teraz zagęściły się; y przeszłym tygodniu 40. *Wozów* z *choremi* y *ranionemi* z *Moguncyi* do *Landau* prowadzono.

Generał Biron z 20,000. *Francuzami*, których na *Sukkus* do *Moguncyi* chciał prowadzić, znowu do *Strazburga* nazad maszerował.

Z *Wiednia* dnia 19. *Grud*: *Poddano* *Proiekt* *Cesarzowi* *Jmci* (ponieważ *Monarcha* żadną miarą nałożył niechce *Podatku* *Wojennego* na *Wych* *Poddanych*) ażeby owe 100,000. *Cetnarów* *Miedzi*, które u *Dworu* w *zapasie* *naudnia* się, do *rozmarłych* *Publicznych* *Magazynów* były *przeprowadzone* y *złożone*, iako *Rzeczywistą* *Hy-*

potekę za 10. Millionów, które w pieniądzach Papierowych chcą natworzyć. Bilety te Kasyjne, odmienne będą od Biletów Bankowych, y najmniej z tych Biletów, mają być po iednemu *Złotemu*. Przy wszystkich zapłaceniach, połowa iedna gotowemi pieniądźmi będzie zaliczona, druga zaś połowa może być w takich Biletach Kasyjnych zapłacona. Kasy także Wexlowe mają być założone, gdzie Bilety te będzie można zamienić za monetę miedzianą. Spodziewamy się, że ten Projekt powszechnie zachwalony przyjęty zostanie.

Znowu teraz twierdzą, iakoby *Porta* w samey rzeczy postanowiła podnosić Oreż przeciwko *Rosyi*, y w *Gazecie Prezburskiej* wyrażono, że przy *Akiermanie* w *Bessarabii* stoi 20. tysięcy *Woyłka Rosyjskiego*, y na drugim mieyscu bliżej *Chocimia* 25000. tegoż *Woyłka Rosyjskiego*, dla obserwowania *Obrótów Turckich*.

Belgowie groźny List pisali do *Cesarzkiego Generała de Clairfait*, donosząc mu, że jeżeli nieporzuci *Cesarzkiej służby*, tedy wszystkie *Dochody* jego, które miał z *Dobr swoich Belgickich*, do 36,000. *Złotych Brabantzkich* *Intraty Roczney* iemu przynoszących, zostaną zatrzymane. Na co ten *Generał*, który iuż w dawniejszych rozruchach przez przywiązanie swe do *Domu Austryackiego* był znaiomy, odpisał, że do przedsięwzięcia takiego kroku, nic go zgola nienakłoni.

Z *Hannowerzkiego* d. 28. *Grud*: Przez *Hildesheim* maszerowały dwa *Reymenta Pruskie* do *Wesfalii*. *Francuskiego Generała Lafayette* z *Wesel* przeprowadzono do *Magdeburga*.

Reymenta Hanowerskie, które były rozciągnęły *Kordon*, wszystkich *Zołnierzy swoich* w kupie dotąd utrzymują. *Reymenta* przeznaczone do *Armii Imperyalney*, y konsystujące w

Hameln, razem z *Gwardyą* iuż są zgromadzone. *Trzy Reymenta Infanteryi*, y *trzy Reymenta Kawaleryi*, otrzymały rozkaz przywołania natychmiast *Urlopowanych* do *Chorągwi* nazad.

Przed kilka dniami *Kommanda* iedna z 100. *Zołnierzy Piechoty*, y 20. kilku *Jazdy* złożona, maszerowała do *Springe*, y wczora z 4. *Aresztantami* nazad powróciła. *Mieszkańcy* tameczni około 50. *Osób* w liczbie, pod pozorem, iakoby *Zwierzyna* im wiele szkody poczyniła, przy wielkich hałasach na polowanie wyszli, wzięli z sobą poniewolnie tamecznego *Burmistrza*, y ubiwszy potym iednego *Zaiaca*, z tą zdobyczą w *Tryumfie* do *Miasta* nazad powrócili. Teraz wszelka tam znowu iest *spokoyność*, *Hersztowie* w *areszcie* są osadzeni, y zapewne podług zasług ukarani zostaną.

W *Celle* *Mieszczanie* ziednoczyli się, y u *Stanów* profili o zmniejszenie swych *Podatków*. *Czapeczki Jakobinów*, które tam u drzwi niektórych *Domów* przymocowane naleziono, skutków dalszych bez wątpienia za sobą niepociągną. Tymczasem *Autorów* tey swywoli pilnie śledzą y szpiegują.

Deputacya od *Stanu Rolniczego* w *Biskupstwie Hildesheimskim* na *Publicznych Seymikach* na dniu 3. tego *Miesiąca*, podała *Stanom* tak nazwaną otworzystą, od potrzeby dyktowaną, y w najlepszych zamiysłach nłożoną *Remonstracyą* y *Suplikę*, która się iuż y w *druku* pokazuje.

Z *Luxemburga* d. 29. *Grudnia*. Przez *Kuryera* w zeszley nocy przybyłego, wszystkimu naszemu *Woyłku* przyślano rozkaz do *Marszu*. *Ordynanse* na przywołanie nazad *Urlopowanych*, iutro będą rozesłane. *Reymenta* te, iak pogłoska niesie, mają być przeznaczone w *Kray Paderbornski* y *Wesfaliski*.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 16. STYCZNIA ROKU 1793.

Z Wilna d. 3. Stycz: Odprawił się tu Pogrzeb JeyMość Pani Teresy z *Dąbrowskich Ruszczycoyey* Pułkownikowey Reymentu Szoltego Pielzego Woysk W. X. Lit: w Kościele JJ. XX. *Bernardynów*; która powiwszy Syna, po dwutygodniowey chorobie, będąc przysposobiona do przyjęcia Wyroku Woli Naywyższego, na dniu 28. Xbra z przykładnym dopełnieniem Obrządków Religii, życie swoje w tuteyszym Mieście *Wilnie* dokończyła. Miał Miżą śpiewaną *JX. Puzyna* Officyał Gener: *Wileń: Infułat Geroneński*. Zgromadzone wszystkie Konwenty, zebrana Familia, y wiele przytomnego Państwa, napelniały ten Kościół; a odgłos Muzyki y Dzwonów, iako też okryte Zalobą Oltarze, smutną tego Aktu wrażały pościć.

Z *Trewiru* dnia 23. *Grudnia*. Krótki Opis zdarzeń w okolicy tuteyszey między Woyskiem Cesarzkim y *Francuzami* zaszłych od dnia 14. do d. 20. tego Miesiąca *Grudnia*:

Na dniu 14. *Francuzi* szturmowali do *Okopów* o 2. mile ztąd przy Wiosce *Pellingen* ułpanych, ale odparto ich z stratą do 1,300. ludzi, częścią zabitych, częścią ranionych. Tegoż samego dnia *Francuzi* przypuścili *Attak* do *Szańców* przy *Rzece Sarze* założonych; lecz z skutkiem równie niepomysłnym, z tą atoli różnicą, że ich strata przy tej Akcyi drugiey była nie tak znaczna, ponieważ wcześniej do *Lasu* cofnęli się.

Dnia 16. *Francuzi* pokazywali się znowu przed *Pellingen*; *Austryacy* niebronili im przystępu; owszem spokojnie na zbliżającego się Nieprzyjaciela oczekiwali; y gdy *Francuzi* o siegnienie z *harmaty* już byli podstąpili, wtedy tak rzęśliwym z kul *harmatnych* y *kartaczów* gradem zostali przez *Austryakow* przywitani, że kłękę ich do 3,000. ludzi kładą w zabitych y ranionych. *Austryacy* *Huzarowie Wurmsera*, puścili się w pogon za uciekającymi *Francuzami*, y dopędziwszy jeden Nieprzyjacielski *Wydział*, częścią go w pień wycięli, a resztę rozegnali. Od owego czaflu *Francuzi* zupełnie z okolicy tuteyszey ustąpili.

Dnia 17. pewny *Wydział Francuzów* chciał się przeprawić przez *Mosellę* o milę od *Grevenmachern*; lecz *Austryacy* rzucili się na nich, wiele *Pontonów* im potopili, y będących przy tych *Pontonach* *Francuzów* częścią ubili, częścią w *Rzece* pograżyli. Codziennie widzimy iefzcze trupy wodą tej *Rzeki* uniesione, tu płynące. Wkrótce potym *Austryacy* zawoławszy na *Ochotnika*, po 20. *Zołnierzy* wybrali z każdej *Kompanii*; *Woluntaryuszowie* ci, złączywszy się z *Huzarami Wurmsera*, przeciwko Nieprzyjacielowi pomknęli się, dognali tylną jego *Straż* z 700. ludzi złożoną wte-

dy, gdy się ta oszańcowała; część wycięli, y resztę prawie całą w niewola zagarnęli, tak dalece, że barzo mało ztamtąd ušlo.

Dnia 19. przyprowadzono tu 72. Jeńców *Francuskich*, wkrótce po nich przywieziono jeszcze 88. innych, za któremi więcej jeszcze tu Jeńców jest spodziewanych. Zwycięzcy przywieźli także 3. harmaty zabrane *Francuzom*, y 9. Wozow Bagażami ładowanych.

Dnia 20. około godziny 4. ranney, *Francuzi* wynieśli się z Miasta *Sarbourg*, dokąd *Austryacy* wkrótce potym zaraz weszli. Tegoż samego dnia Generał *de Beaulieu* na czele 10,000. *Austryakow* z Artyleryą od 62. harmat, przybliżył się aż do *Grevenmahern*; Poczym *Francuzi* do *Sarlouis* do swojego Kraiu nazad wrócili się.

Z *Düren* dnia 22. Grudnia. Wczora po południu weszło do Miasta tu-teyszego około 400. *Francuzow*, y Kwaterą stanęli u Mieszkańców; w nocy nadejgnęła *Kommenda Austryacka* pod rozkazami Maiora *de Mahony* złożona z dwóch Kompanii Strzelców, 3. Kompanii *Serbów*. y 4. Kompanii z *Odonelta* Korpusu Ochotników, y kilku Huzarów *Esterhazego*. *Austryacy* za najpierwszym świtaniem atakowali *Francuzów*, wypędzili ich z Miasta *Düren*, odparli za Rzekę *Roer*, y ścigali ich aż do *Moerde*, gdzie *Francuzi* odebrali Posiłki znaczne z licznymi harmatami; *Austryacki* Major *de Mahony*, dopełniwszy zamiaru swego względem odpędzenia *Francuzów* od Rzeki *Roer*, powrócił z swą *Kommandą* do Miasta *Düren* y 49. Jeńców przy tey okazji zabrał. *Francuzi* na placu zostawili 20. zabitych swoich, a wielu raniionych z sobą zabierali. *Austryacy* mieli z swey strony zabitych 4. y 3. ranionych.

Pilza z *Bergheim*, że w okolicy *Lennich* spotkały się dwa Patrole Nieprzyjacielskie; *Francuzi* Atakowali Huzarów *de Saxe*, którzy złączeni z Huzarami *Esterhazego*, odparli *Francuzów*. *Francuzi* ustępując, miotali obelgi najstraszniejsze przeciwko Huzarom *de Saxe*, ale ci, zamiast odpowiedzi słownych, szablami y z pistoletów razili zlorzczących. *Francuzi* 8. zabitych ludzi, y kilka koni na placu zostawili; Huzarowie *de Saxe* 3. raniionych mieli. Patrole *Austryackie* w stronie *Linnich* 4. Jeńców *Francuzów* zagarnęły z Reymentu niegdys *Delfina*.

Z *Wiednia* dnia 19. Grudnia. Xiążę *de Coburg* uprosił sobie Pułkowników *Fischer* y *Maak* (niegdys wojujących przy *Laudonie*) y *Frohn*, za *Flygel-Adiutantów*.

Z *Wiednia* d. 5. Stycznia. Tych Kraiów Mieszkańcy, zaczęli też prawdziwego Patryotyzmu swego dawać dowody. Miasto *Neustadt* przysłało tu 3,000. *Zł: Ryńs: Doni Gratuiti*, na opatrzenie Wojskowych potrzeb. Za tym przykładem wnet poszło Miasto Stołeczne *Styrii*. *Kufznicze* y *Zegarmistrzowie* tutajsi, w tych dniach ofiarowali 4,000. *Zł: Ryńs:* leżeli takowe przykłady, wiele naśladowców znayda, czego się spodziewać każą, wielką Władza Rządząca pomoc odnieść w utrzymywaniu *Woyfk*, całość Obywatelów ubezpieczających.

O powodzeniu szczęśliwym Xiążęcia *de Hohenlohe* w Potyczkach od dnia 18. przeszłego Miesiąca z *Francuskim* Wojskiem *Bournonvilla* toczonych, jeszcze wyszczególnienia żadnego niemamy; to tylko prawdziwie, iż dwa *Francuskie* Bataliony *Nacyonalnych* *Żołnierzy*, zrzuciwszy y

zdeptawszy troyfarbną Kokardę, y wołaiąc: *Vivat Król!* od Woyfka *Francuskiego* odstąpiły.

Z *Rzymu* dnia 19. *Grudnia*. Różne Sztafety z *Terracyny* wysłane, doniosły, iż dnia 15. tego Miesiąca widziano na Morzu na prośt onego Miasta w odległości, 15. Okrętów Liniowych *Francuskich*, ku *Gaccie* żeglujących; ta liczba nieprzewyższa kwotę, która Dwór *Neapolitański* zezwolił w rozmaitych Portach swoich przyjąć. Flota *Francuska* niewielką ma liczbę Żołnierzy zdatnych do wyfadenia na brzeg. Czeladź też Okrętowa, barzo chorobami iest uszczuplona, schodzi iey także na żywności, z przyczyny dżugiego zabawienia na morzu *Genueńskim* brzegom przyległym. Wszakże upewniaia, iż tak P. *Mahan*, iako też P. *Basseville* *Francuzi* do zrozumienia dali, iż za wyplaceniem przez Dwór *Neapolitański* *Milliona Dukatów* (około 34.000 *Czerwonych Złotych*) a za przyftawieniem przez Dwór *Rzymski* pewney kwoty Zboża, oba te Narody od wżelkiew z ftrony *Francuzów* zaczepli będą wolne.

Przy dokończeniu tego Listu z *Rzymu* pisanego, doszła z *Neapolu* wiadomość, iż w nocy z dnia 15. na 16. *Grudnia*, znak dano postrzeżoney Floty *Francuskiej* blisko Wyspy *Ischia*. Przeto wydano rozkazy, ażeby *Baterye* y *Statki* harmatne w gotowości na stanowiskach swoich były, y żeby gwałt gwałtem odparto, gdyż niewiadome były zamysły tey *Elkadry*.

Kuryer powrotny z *Neapolu* doniosł, że Flota *Francuska* złożona z 14. Liniowych Okrętów, uszykowała się naprzeciw Miasta niewchodząc do Portu. *Francuz* *Adiutant* *Kontr-Admirałski* przybył do Miasta, y do *Kawalera* *Miniftra* *Aiton* udał się, który zwoławszy *Radę* *Miniftrów*, w ich przytomności propozycye od *Francuza* przyniesione wyfluchał. Skoro się *Francuska* Flota pokazała, zgromadziło się na 80.000. *Lazzaronów* (iest to wiadomy Rodzay licznego *Pospolstwa Neapolitańskiego*) z procami na brzeg, gdzie nacisk był taki, iż *Admirałski* *Francuski* *Adiutant* ledwie się przecisnąć mógł przez tłum nieufannie wołaiący: *Vivat Król!*

Lazzaronów *Naczelnik*, wezwany był do Dworu, gdzie na różnych *Konferencyach*, usilnie mu zlecono w zapędach swoich Lud hamować. Mimo tę tak wyraźnie okazaną ludu do obrony ochotę, rozumieią, że Dwór, z pewnych powodow, da się nakłonić do wyplacenia dosyć wielkiew *Kontrybucyi*. *Reszta* *Elkadry* *Francuskiej* od *Genueńskich* brzegów popłynęła, częścią do *Toulon*, częścią do *Antibes*, dla złączenia się tam z 44. Okrętami na pogotowiu będącemi z *Woyfkiem* do wyladowania zdatnym. Obawiaią się, aby ta *Elkadra* niebyła wyznaczona do żeglowania ku *Civita-Vecchia*, dla iawnego wymagania tajemnie namienioney kwoty Zboża, która, iak powiadaią, wynosi na 60. tysięcy *Rubbiow*, tak nazwaney miary *Rzymskiej*.

Z *Wiednia* dnia 5. *Stycznia*. Szerzy się tu wieść osobliwsza, to iest, iż *Francuskich* *Fregat* 16. y *Okręt* ieden *Liniowy*, zatonęły przy brzegach *Neapolitańskich*, od gwałtownego wiatru zapędzone, któremu się *Sternicy* (tamtych ftron doświadczeni niemaiaący) oprzec niepotrafili. Wiadomości tey, pewnie potwierdzenia potrzebuiaący, *Autorem* być ma *Kuryer* z *Neapolu* tu przybyły, a do *Holandyi* zmierzaiący. Wszakże z powieści iego, tylko się to okazuje, iż *Okręt* ieden od 80. *harmat* zginał, a *reszta* Floty tylko rozproszona była.

Z Rzymu dnia 14. Grudnia. Generał - Felt-Marszałek - Leytnant Caprara, zlustrowawszy Fortyfikacye, tak w *Civita Vecchia*, iako też y po innych Placach Nadmorskich, we Szrodę tu powrócił, y Ojcu S. Raport uczynił; teraz krząta się ów Generał zaprowadzeniem należytey Karności Woienney między Woyskiem naszym.

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 16. STYCZNIA R. 1793.

Dnia 9. tego Miesiąca rano, pewna osoba znalazła Worek z pieniędzi na Ulicy w *Starym Mieście* przed *Nowomieyską Bramą*; kto go zgubił, niech się uda do Rozdającego *Gazety Warszawskie*.

Jan Kielecki służył w *Paszkowicach* u JP. *Popławskiego* w *Parafii Żarnowskiej* za *Stangreta*, potem ożeniwszy się w *Zarnawie* z *Zefią Respondowską* służył u JP. *Malachowskiego* *Wojwodzie*; za *Hayduka*; wrzościu był szulznego, pociągły na twarzy, czarniawy, włosow czarniawych, nosa pociągłego, oka ponurego, rodem powiadał się bydź z *Pruss*; odszedł od żony lat dziewięć; gdzieby się znajdował, czy żyje, czyli też umarł, przez takowy czaflu przeciąg, *Zona* mieszkająca w *Mieście Żarnowie* żadney dotąd wiadomości nie ma; więc też *Zona Zofia Kielecka* po wyższych *Uniwersałach* kilkokrotnie, udaje się do *Gazet Kraiowych*, wiadomości żądając gdzieby się tey małż znajdował, a po odebraney wiadomości, donosicielowi nadgrodzie przyrzeka y obowiązuje się. Dan w *Zarnowie*, dnia 25, *Kwietnia* 1792. Roku. *Zofia Kelecka*.

W *Księgarni Gröllowskiej* w *Marywilu* w *Sali* nad *Bramą*, znajduje się *Kalendarz Polityczny* na *Rok Pański* 1793. zawiera w sobie oprócz *Stanu Rzpltey*, następujące *Ciekawości*: (1) *Zwyczaie Wesele* u *Morlaków* w *Dalmacyi*. (2) *Uwagi* nad błędami, z skutków których *Francya* tak wiele dotąd cierpiała. (3) O *Handlu* y *Rękodzielnach* *Miasta Wiednia*. *Cena* w *ordynar*: *oprawie* *Zł*: 2. *gr*: 15. w *dobrey* *Zł*: 5.

Kredytorowie *Starozakonnego Geda Jozefowicza* z *Krakowa*, na *Instancyą* tegoż są zapoznani *Edyktalnie*; aby na *dnia* 4. *Lutego* R. 1793. przed *Sądem Kommissarskim* z *mocy Rekrryptu* *JKMci* w *Warszawie* w *Rezydencyi* *Ur: Groszkowskiego* sędzić się *mianym* stawili się, y *pretenzye* swoje *Likwidowali*; a to pod *odsądzeniem* od *wszelkich* *pretenzji*.

Z *mocy Dekretu* *Urzędu Radziec*: *Miasta Nowey Warszawy*, *Dworek* po *niegdy* *Szl: Pawłowicz* pozostały, pod *Nrem* 1828. *jednym* *frontem* przy *Ulicy Zakroczymskiej*, a *drugim* przy *Ulicy Woytowskiej* *sytuowany*, z *Stajniami*, *Wozowniami*, *Szpichrzem*, *Officynami*, *obszernym* *Dziedzińcem*, z *prorogacyi* *dnia* 22. *Miesiąca* *Stycznia* R. *idacego* 1793. *przypadającej*, na *Ratuszu* *Miasta Nowey Warszawy* przez *Urząd Ławniczy* *Miasta* tegoż, *więcey* *dać* *się* *sprzedany* *będzie*.

Pozostali *dway* *Bracia* *Humieccy* *General-Adiutant* y *Szambelan* *JKMci*, *Sukcessorowie* *Naturalni* po *zeyściu* z *tego* *świata* *s. p.* *Jozefa Humieckiego* *Starosty Dobrzyńskiego*, *znajdują* w *Papierach* *wziętych* *Adnotacye*, iż *Depozyta* *jego* są *ułożowane* w *Warszawie* y w *innych* *miejscach*, *podają* do *wiadomości* *Publiczney*, iż *gdy* *wspomniany* *Jozef Humiecki* *Staro: Dobrzyński* *umarł*, *Bracia* *jego* z *Prawa* *Naturalnego* do *pozostalego* po *nim* *Majątku* *przechodzący*, *upraszają*, u *kogoby* *takowe* *Depozyta* *znajdowały* się, *aby* się *raczył* *zgłosić* do *JP. Generała Humieckiego* w *Pałacu* *JP. Malachowskiego* *Referen: Kor:* w *Pawilonie* po *prawey* *stronie* *mieszkającego*, a za *przechowanie* y *złożenie* *przyzwoitą* *odbierze* *nagrode*.

Fabryka *Baiow* w *Warszawie* na *Ulicy* *Bugay* w *Kamienicy* *Sukcessorow* *Noskiewiczowskich* pod *Nrem* 2597. na *drugim* *piętrze* przy *Gnoiowej* *Gorze* *sytuowana*, *uwiadomia* *Prześwietne* *Publikum*, iż w *oneyże* *nowe* *zimowe* *Baie* w *roznych* *gatunkach* y *kolorach*, tak dla *ptci* *Męskiej*, iako y *Niewieściey* *używać* się *mogących*, iako też *gotowe* *Czyzki*, y *Kurtki*, albo *Wiedeńskie* *Plaszczce* tak *przezwane*, również w *rozmatych* *gatunkach*, *niemniej* *wygodne* *Koce* do *Parady* na *Konie*, *Koce* *Węgier:* na *Konie* do *codziennego* *używania*, *Kobierce* do *Pokoioiw*, *Koldry* do *okrywania* się, *ciénka* *Kuczbaja*, oraz *200.* *sztuk* *Kocow* dla *Zolnierzy* do *przedania* *znajduje* się.

ADDYTAMENT

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

Dnia 16. Stycznia 1793. Roku.

Uniwersał względem Urządzenia Duchowieństwa w Prowincjach Rzepltey.

Konfederacya Generalna Obu Wolnych złączonych Narodów! — Dosyć jest otworzyć Księgę Praw Naszych, żeby się przekonać o pobudkach cnotliwych, które Przodkowie Naszych skłaniały do czynienia wielorakich Funduszów. Dogadzali Oni twojej pobożności, używając wolnego rozrządzenia majątkiem własnym, a powszechny wygodzie y potrzebie znakomitą oddawali posługę. Władza Prawodawcza przyjmowała je wdzięcznie, y potwierdzała wieczystie, a zatył nadawała im to bezpieczeństwo, iakie każda własność Dziedziczna użytkuje. Czy się zastanowimy nad wspieraniem ubogiej Szlachty? Nad rozkrzewieniem nauk? nad posługą bliźniemu? czy nad zachowaniem samey świętosci Religii y Obyczajów? które charakter Narodowy czyniły niemściwym y niezdradzieckim; a Prawom poważanie sprawiły; przyznać słusznie powinniśmy, że po największy części, dług wdzięczności zostaje Fundatorom; z których hojności, Bracia Nasi opatrzeni Dochodem Funduszowym, Współ-Braci y Kraowi pełnili y pełnią usługę.

Duch modney Nauki, zapominając na wszelkie społeczeństwo, gdy do samey tylko Ekonomiki oczy obrócił, nie niechce widzieć świętego, y nie bezpiecznego; wyławiając ulomność ludzką w opatrzonych Funduszem, niszczyć same Fundusze miał w przedsięwzięciu: czalowej tylko y osobistej dogadzając korzyści, a przetrzonney swywoli otwierając wrota. Jeżeli Monarchiczna Władza, czuje w tym wieloraką nieprzywoitość, Rząd wolny Republikantki, samą tylko cnotą y bezpieczeństwem własności utrzymujący się, nie może nie znać podkopow pod własnymi swobodami: sprostiować Rządowi zboczenia zaniedbanych obowiązkow, y wolno y należy; ale Despotycznej Władzy używać, niszcząc, y rzecz cudzą zabierając, nigdy nieprzyżytało y nie przyżyto.

W tym Duchu wolnego Rządu, i w Duchu Religii idąc śladami Przodków Naszych, wzywamy JO. Xcia Jmci Prymasa, iako pierwszego Biskupa w Polsce, ażeby wezwał JWW. Biskupow tak obrządku Łacińskiego, iako też Greckiego złączonego, niemniej Pralatow *respectively* każdej Dyecezy, y Przełożonych Zakonnych z Korony; a o toż samo obliuguemy JO. Xcia Jmci Biskupa Wileń: ażeby podobnymże sposobem Biskupow y Pralatow, oraz Przełożonych Zakonnych z Litwy, dla ułożenia y podania Nam Próiektu, przy zachowaniu własności Funduszow w tym wszystkim, co uważa być y Stanowi Duchownemu, y potrzebie Publiczney, y powinnościom z powołania wypływającym potrzebnego. Rozpoczęcie y dokonanie powyższego Naszego Zalecenia, chcemy mieć pod Prezydencyą JO. Xcia Jmci Prymasa w Koronie, a JO. Xcia Jmci Biskupa Wileń: w Litwie; w Ich zaś niebytności, pierwszego z Porządku Senatora Biskupa; z tym ostrzeżeniem: iż żaden w składzie tej Deputacyi, tak z Senatorow Duchownych, iako też Pralatow y Kanonikow, zasiadać nie będzie powinien, któryby poprzednio niewykonał Przyśięgi Rotą w Akcie Generalney Konfederacyi przepisaną. — Usamy Ich Cności, światłu. y Obywatelstwu, że mając względ na Nasze nacyzysze Intencye, zechcą przyłożyć się ku temu Dziełu, przez miłość Oyczyzny, dla ustalenia powagi, bezpieczeństwa y wzajemney użyteczności, dla Stanu Duchowieństwa Polskiego, a odjęcia złośliwym samey przyczyny potwarzy. Zyczeniem Naszym ku temu zamiarowi światobliwemu jest:

1mo. Ażeby każda Prowincya, miała równą liczbę Biskupow Dyecezalnych, pod iednym Arcybiskupeni w każdej Prowincyi, w rozdzielonych dogodnie Dyecezach y Funduszach, w opatrzeniu Seminarjow, y w rowney liczbie, ile tylko być może, Osob, Kapituły składających, *respectively* swoich Dyecezy.

2do. Ażeby Opactwa y Klasztory Zakonne oboiey płyci, przeznaczone miały obowiązek

ki, ku pożytkowi Kościoła, Ojczyzny, y bliźnich, w utrzymywaniu Szkół według ustaw Edukacyi Narodowej, Inwalidow, Szpitalow, y więźniow, iakoteż w edukowaniu Młodzi Szlacheckiey, płci oboihey.

310 Ażeby ułożony został Process na Sprawy Duchowne.

310 Ażeby Plebanie ubogie były lepiej opatrzone, z ogólnego swojego Funduszu; Te zaś, które 1500. Złt: nie mają dochodu rocznego, aby od płacenia Podaku pot tytułem *Subsidii Charitativi* wolne były, y ażeby uciążliwie używane Dochody, Pod nazwiskiem *Jurium Stolarum* odtąd nie praktykowały się; względem zaś Dzieścięcin y Wyderkaffow, pewne ułożone były Prawidła, dla odjęcia pieni.

Nakoniec podadzą te wszystkie uwagi, których istotne Dobro Kraiu y Religii wyciąga, z zupełnym upoważnieniem Naywyższej Zwierzchności Głowy Kościoła, pewni będąc, że znajdują w Nas skłonność, odpowiadającą ich gorliwości.

Zebymy iednak okazali doskonalszą jedność Stanow, y chęć równą, przydaemy do pomienionej Deputacyi Osoby Swieckie, do *Koronney*: JW Małachowkiego Kanclerza W. Kor: a do *Litewskiej* JO. Xięcia Jmci Sapięę Kanclerza W. y Marszałka Konfederacyi, którzy wspólnie układać, y pracować będą obowiązani. — Żądamy orsz: ażeby rzeczony Projekta układać się mające, w Miesiącu Marcu Roku terażniejszego, ukończone y do Konfederacyi Gener: Obyga Narodow przyniesione zostały. Działo się na Sessyi Generalney Konfederacyi Obyga Narodow w Grodnie, Roku Tyfiac Siedmsset Dziewiędziesiąt Trzeciego, Miesiąca Stycznia Trzeciego Dnia.

Stanisław Szczesny Potocki G. A. K. Marszałek Konf: Kor: Alexander Xięże Sapięę Kancl: W. Marsz: Konf: W. X. L. Franciszek Chreśczeniński Regent Konf: Gener: Kor: w miejscu Sekretarza Jan Zarzycki Pieczęci W. y Konfe: W. X. L. Sekret: |

Doniesienia z Warszawy d. 16. Stycznia R. 1793.

Na mocy Rezolucyi y Dekretow w Urzędzie Woytowkim y Ławniczym Miasta Prngi zaszylich, Licytacya trzecia y ostatnia Dworkow Dwoch, iednego po *Skilichbach* czyli *Wolskich* dnia 19. drugiego zaś po *Kurfeltach* czyli *Iyłowieckich*, na dniu 21. Miesiąca terażniejszego Stycznia po południu w miejscach, gdzie też Dworki stoją przez Urząd Ławniczy ekspedycyowana będzie. Także drugi Termin Konkursowy przeciwko Szl: Janowi y Rozalii *Dąbrowskim*, ich Sukcesorom y Kredytorom, oraz przeciwko Sukcesorom *Harasimowiczow* w rzeczonym Sądzie na dniu 19. Miesiąca Stycznia Roku bieżącego 1793. przypada.

Licytacya dwoch Dworkow *gaworkich* zwanych, tn w Warszawie przy Ulicy *Szymonowskiej* Nro 2035. stojących z mocy Dekretu Urzędu Radzieckiego M. S. W. na publiczną sprzedaż wystawionych, przez Urząd Ławniczy M. S. W. d. 21. Stycznia 1793. po południu o godzinie 2. na Ratuszu M. S. W. z prerogacyi odprawiać się będzie. Zyczący sobie kupna tych Dworkow, może wraźniej offerencją swoją w Kancellaryi Rad: M. S. W. zapisać y natężyć Licytacyi znajdować się,

Zawisu Uniwersałow Konfederacyi terażniejszey Tom II. Część 8ma wyszła z Druku, kosztuje Złt: 1. gro: 15. a 9ta część już jest w Druku, kosztuje Złt: 1. gro: 15. w Warszawie w Drukarni za Nowomyłką Bramą. N. 272. a za Warszawą w Krakowie w Drukarni *Maya*, w Poznaniu w Xiegarńi Krzysztofowicza, w *Wilnie* w Drukarni Akademickiej.

Na poparcie Ur: Instygatora Miasta *Starej Warszawy*, pozywają się potrzeci raz Sukcesorowie y Wierzyciele Prawa y pretensye do Substancyi, po niegdy Szl: *Karolu Schultz* Felzerze mieć się rozumiejące, aby w przecięgu Niedzieli Czterech rachując od Dnia 7go Miesiąca y Roku terażniejszych, to jest na dzień 4. Miesiąca *Listego* Roku bieżącego przed Sądem Radzieckim Miasta tego stwili się, y Sukcesorowie d wody *Legitimationis* zaś Wierzyciele rzeczony Prawa y pretensye pod upadkiem w takowych złożyli.

Ktoby sobie życzył mieć Człowieka zdolnego do Funkcyi Marszałka, Koniuszego, Murgrabiego, lub Sekretarza, znającego Kancelaryę należycie, z Charakterem dość dobrym, przy innych talentach będącego (którego reki wż. ey *Dzielo Wodztwa Braclawskiego* albo raczey *Tabella Intrat* y z nich to. *Grofa* w *Kommissyi Skarbowey* zaświadcza) na się. udać do Dworku JP. *Isaiczowski*ego na Ulicy *Wilcza* zwaney.